

Přítomnost předmětná a nepředmětná

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2009](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2009](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 19. 12. 2009
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 19. 12. 2009

Přítomnost předmětná a nepředmětná

Pokud rozlíšíme náležitým způsobem mezi aktuální přítomností „úказu“ a neaktuální přítomností toho, co se sice právě (protože už nebo ještě) neukazuje, můžeme říci, že to, co se právě ukazuje, je předmětná stránka úказu (resp. ukazující se aktuální přítomnosti). Všechny fáze dějící se události, které se momentálně neukazují, jsou sice také „přítomné“ v onom druhém smyslu, ale zmíněná „předmětnost“ jim chybí (aspoň tedy aktuální předmětnost). To pochopitelně neznamená (a nemůže znamenat), že to, co se právě (a to znamená rovněž předmětně) neukazuje, není skutečné. A neznamená to ani, že jim vždycky ona předmětná stránka chyběla (mohou být také předmětné, i když nikoli aktuálně). Jejich „předmětná“ stránka buď mohla být (pokud již aktuální byly) nebo ještě může být (pokud teprve mají nastat) ověřována. Nejde tedy o pravou nepředmětnost, máme-li na mysli to, že jejich předmětnost není aktuální, nicméně je to první způsob nepředmětnosti, zatím ještě nepředmětnosti nepravé, který musíme registrovat a vzít na vědomí. Teprve v druhém kroku se můžeme dostat k pochopení „pravé“ nepředmětnosti, jež je totiž vždycky přítomna v každé aktuální fázi dějící se události, tedy která je nepředmětnou stránkou oné fáze, i když je právě aktuální. Bez této přítomnosti nepředmětné stránky se žádná fáze události nemůže aktualizovat: je to právě tato aktuální nepředmětnost, která se v dané fázi zpředměťňuje, a to tak, že se „zmocňuje“ toho, co jí připravily předchozí „aktuální přítomnosti“, a zároveň připravuje to, čím se nadcházející „aktuální přítomnosti“ teprve mají stát a co mají „ovládnout“ (čemu mají dát onu živou přítomnost příslušné předmětné i nepředmětné stránky této fáze). V tom ostatně spočívá rozdíl mezi aktuální a non-aktuální předmětností: aktuální předmětnost je pro pozorovatele nutně smíšená s aktuální předmětností těch sub-složek události/jsoucna, které byly resp. jsou integrovány do celku události (a které pravděpodobně z této integrity většinou vypadnou po jejím konci). Mohli bychom tedy v tom případě, že uvažujeme jen o neaktuální předmětnosti určité události, mluvit o její čisté (nebo „ryzí“) předmětnosti, k níž bychom pak v žádném případě nepočítali předmětnost jejích sub-událostí (neboť jejich hranice mezi aktuálním a neaktuálním, ale zejména mezi nepředmětným a předmětným probíhá nutně jinudy, a to časově i prostorově).

(Písek, 091219-3.)